

SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LIKKUMISTA TUKEVA PALVELU (Määrärahasidonnainen palvelu)

Toimintaohje 1.1.2022 alkaen

PoSa yhtymähallitus 25.1.2022 § 9

PoSa/Sosiaali- ja perhepalvelut

Sisällys

PALVELUN MÄÄRITELMÄ.....	3
HAKEMINEN JA PÄÄTÖKSEN TEKO.....	4
YLEISTÄ PALVELUSTA	4
MATKOJEN MÄÄRÄ.....	4
KULJETUSPALVELUKORTTI	5
OMAVASTUUOSUUS.....	5
KULJETUSPALVELUN SEURANTA	6
OLOSUHTEIDEN MUUTOKSET	6

PALVELUN MÄÄRITELMÄ

Sosiaalihuoltolain (2014/1301) 23 § mukainen liikkumista tukeva palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia. Palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat palvelua asioiden tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi, eivätkä ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun.

Liikkumisen tuen arviointi pohjautuu asiakkaan elämäntilanteeseen, elinympäristön ja hänen vammastaan tai sairaudestaan aiheutuvien toimintarajoitteiden kartoittamiseen. Tukea myönnettäessä otetaan huomioon terveydelliset, sosiaaliset, toiminnalliset ja asuinympäristöön liittyvät seikat. Lopullinen päätös tehdään aina asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen arvion perusteella.

Liikkumisen tukea voidaan järjestää seuraavilla toteuttamistavoilla tai niiden yhdistelmillä:

1. julkisten liikennevälineiden käytön ohjauksella ja ohjatulla harjoittelulla
2. saattajapalveluna
3. ryhmäkuljetuksina
4. korvaamalla taksilla, invataksilla tai muulla vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset
5. muulla soveltuvalla tavalla

Yksilöllisiä kuljetuspalveluja ei järjestetä henkilölle, joka on oikeutettu kuljetuksiin tai niiden kustannusten korvaamiseen muun lain nojalla. Tällä kuljetuspalvelulla ei myöskään korvata terveydenhoitoon liittyviä matkoja. Näitä matkoja ovat:

- lääkärin, hammaslääkärin, terveydenhoitajan, fysioterapeutin, laboratoriohoitajan tai psykologin vastaanotolla käynnit
- apuvälineiden sovitukset
- lääkärin määräämät tutkimus-, kuntoutus-, ja hoitokäynnit

Nämä matkat kuuluvat Kelan toimeenpaneman sairausvakuutuslain (2004/1224) korvauksen piiriin.

Kuljetuspalvelua voidaan myöntää ensisijaisesti henkilölle, joilla itsellä ei ole toimintakykyrajoitteiden lisäksi taloudellisia mahdollisuuksia taksipalvelujen käyttöön. Bruttotuloraja yksin asuvalla henkilöllä on 1150 euroa/kk ja säästöraja 5000 euroa. Bruttotuloraja pariskunnalla on 2000 euroa/kk ja säästöraja 8000 euroa. Asiakkaan bruttotulot määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 b § mukaisesti.

Sotilasvammalain 6 §:n mukaan vahingoittuneelle tai sairastuneelle, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 20 prosenttia, ja vuosien 1939—1945 sotien johdosta vahingoittuneelle tai sairastuneelle, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 10 prosenttia, tulorajojen ei sovelleta eikä omavastuuta matkoista peritä.

HAKEMINEN JA PÄÄTÖKSEN TEKO

Sosiaalihoitolain mukaista liikkumista tukevaa palvelua haetaan kuljetuspalveluhakemuksella, jonka saa kuntien peruspalvelukeskuksista ja PoSan verkkosivuilta (www.eposa.fi/lomakkeet). Hakemus palautetaan liitteineen hakemuslomakkeen ohjeen mukaisesti. Hakemuksen liitteeksi tarvitaan lääkärinlausunto tai muu sosiaali-/terveydenhuollon henkilöstön tekemä selvitys, jossa on kuvaus hakijan toimintakyvystä. Lisäksi hakijan tulee toimittaa hakemuksen liitteenä tulosevityslomake (kuljetuspalveluhakemuksen 4. sivulla) ja saldotodistukset hakijan taloudessa käytettävissä olevista tileistä. Päätös annetaan viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

YLEISTÄ PALVELUSTA

Sosiaalihoitolain mukainen liikkumista tukeva palvelu on voimassa kalenterivuoden loppuun.

Palvelu on henkilökohtainen eli asianosaisen tulee olla aina itse mukana matkassa. Invataksin käyttöluva myönnetään tarvittaessa erikseen. Kuljetuksessa voi olla mukana myös yksi perheenjäsen tai muu henkilö saattajana tai avustajana, jolta ei peritä erikseen omavastuusuutta.

Kuljetuspalvelumatka on yksi yhdensuuntainen keskeytymätön matka. Matka on aina tehtävä suorinta reittiä. Kiertoajelut eivät kuulu kunnan järjestämiin kuljetuspalveluihin eli yhdensuuntaisen matkan lähtö- ja paluusoitteen tulee poiketa toisistaan selkeästi. Yhdensuuntaiseen matkaan voi sisältyä enintään 10 min. pysähdys ja sen ylimenevän ajan kustannukset maksaa asiakas itse taksinkuljettajalle.

MATKOJEN MÄÄRÄ

Matkoja myönnetään asiakkaalle hakemuksessa ilmoitetun tarpeen mukainen määrä, kuitenkin enintään 8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Sosiaalihoitolain mukaan myönnettyt kuljetuspalvelumatkat voivat suuntautua pääasiassa vain oman kunnan alueelle. Mikäli lähin suurempi asiointikeskus sijaitsee kuitenkin naapurikunnan alueella, voi yksi edestakainen matka kuukaudessa suuntautua sinne (eli kaksi yhdensuuntaista matkaa). Tämä asiointikeskus on merkittävä asiakaspäätökseen.

Ylimääräisiä, 8 yhdensuuntaisen matkan ylittäviä matkoja ei myönnetä. Myönnettyt matkat ovat aina kuukausikohtaisia eikä käyttämättömiä matkoja voida siirtää seuraavalle kuukaudelle.

PoSassa kuljetuspalvelut on kilpailutettu. Asiakkaan tulee käyttää kuljetuspalvelumatkoihin vain PoSan sopimuksen piirissä olevia taksiryttäjiä (yhteystietolista toimitetaan asiakkaalle päätöksen liitteenä). Muiden taksien kustannuksia PoSa ei korvaa. Kuljetuspalvelun toteuttajana ei voi toimia asiakkaan kanssa samassa taloudessa asuva sopimusryttäjä.

Kuljetuspalveluasiakkaat, jotka asuvat asumispalvelussa muualla kuin PoSan alueella, voivat käyttää oman asuinpaikkakuntansa takseja. Kuljetukset korvataan tällöinkin PoSan kilpailutusehtojen mukaisesti.

KULJETUSPALVELUKORTTI

Myönteisen kuljetuspalvelupäätöksen saaneelle asiakkaalle toimitetaan palvelun käyttöön oikeuttava kuljetuspalvelukortti TaksikorttiPlus erillisenä lähetyksenä, lukuun ottamatta PoSan alueen ulkopuolella asuvia henkilöitä, joille palvelun käyttöön oikeuttava kortti toimitetaan päätöksen liitteenä.

Kuljetuspalvelukortin on oltava aina asiakkaalla mukana kuljetuspalvelumatkalla. Kuljetuspalvelukortti pitää sisällään asiakkaan matkaoikeudet sähköisesti ja kuljettaja tarkistaa nämä matkaoikeudet kuljetuspalvelukortista. Kuljetuspalvelukortti on tämän vuoksi esitettävä taksinkuljettajalle aina ennen matkan alkamista. Taksinkuljettaja tekee kuljetuspalvelukortille myös maksutapahtuman matkan päätyttyä. Mikäli kuljetuspalvelukortti ei ole mukana kuljetuspalvelumatkalla, matkaa ei näin ollen voi suorittaa.

Kuljetuspalvelukortti on asiakkaan henkilökohtainen maksuväline, jota **ei saa luovuttaa** kenellekään toiselle henkilölle. Kortin voi antaa autoilijalle ainoastaan kuljetuspalvelumatkan ajaksi, jolloin autoilija tarkistaa matkaoikeudet ja tekee kortille maksutapahtuman. Korttia ei saa koskaan jättää kuljettajalle matkan päätyttyä, esimerkiksi asioinnin ajaksi. Mahdollisista väärinkäytöksistä (esimerkiksi kortin luovuttamisesta toiselle henkilölle) tehdään aina tutkintapyyntö poliisille.

Asiakkaan tulee huolehtia kortin asianmukaisesta käytöstä ja säilytyksestä. Kuljetuspalvelukortti on maksuvälineenä verrattavissa pankkikorttiin, ja siitä tulee huolehtia kuten pankkikortista. Kortin katoamisesta **on ilmoitettava välittömästi** vammaispalveluun. Mikäli asiakkaasta johtuvasta syystä kortti joudutaan uusimaan, asiakas vastaa mahdollisista kustannuksista.

OMAVASTUUSUUS

Asiakkaalta peritään kustakin yhdensuuntaisesta matkasta erikseen omavastuuosuus. PoSan kuntayhtymähallitus on kokouksessaan 20.3.2019 § 44 vahvistanut vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuut 1.5.2019 alkaen. 1.1.2022 lähtien **PoSa laskuttaa nämä kuljetuspalveluista perittävät omavastuuosuudet jälkikäteen asiakkaalta asiakasmaksuna**. Näin ollen omavastuuta ei jatkossa makseta enää matkan päätyttyä suoraan taksiautoilijalle. Päätöksen liitteenä toimitetaan asiakkaalle omavastuutaulukko, josta jälkikäteen perittävän omavastuun määrän voi tarkistaa.

Asiakas saa tekemiensä kuljetuspalvelumatkojen omavastuusta laskun jälkikäteen PoSalta. Tämä on syytä huomioida kuljetuspalvelumatkoja käytettäessä. Sosiaali- ja terveystieteiden asiakasmaksuista voidaan periä viivästyskorkoa ja ne voidaan ulosottaa ilman oikeuden päätöstä. Asiakasmaksulain mukaan sosiaalihuollon palveluista määrättyä maksua tulee myös alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen

elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu. Asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä haetaan erillisellä tätä varten tarkoitettulla lomakkeella ja päätöksenteossa toimeentulon vaarantumista arvioidaan toimeentulotukilaskelman avulla. Tarkempia lisätietoja asiakasmaksun alentamisesta saa vammaispalveluiden sosiaalihoajaalta ja toimistosihteeriltä.

KULJETUSPALVELUN SEURANTA

Kuljetuspalvelukortti seuraa asiakkaan matkaoikeuksia ja kuljetuspalvelumatkoja. Oikeuksien ylittäviä matkoja ei voi suorittaa, koska kortti ei salli maksua ko. tilanteessa. PoSan alueen ulkopuolella asuville asiakkaille toimitetaan vuosittain palvelun seurannan tueksi kuukausittaiset seurantakortit.

OLOSUHTEIDEN MUUTOKSET

Kuljetuspalveluja saavan henkilön on ilmoitettava PoSan vammaispalveluihin kaikista muutoksista esim. mikäli asiakkaan olosuhteissa, toimintakyvyssä tai tulo- ja talletustiedoissa tapahtuu muutoksia. Jos muutokset edellyttävät, niin kuljetuspalvelupäätös tarkistetaan.

Lisätietoja antaa:

Vammaispalveluiden sosiaalihoaja
Toimistosihteer
Laskutus

044 577 3248
050 577 5213
044 577 3526